

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Historia Scholastica Magistri Petri comestoris sacre
scripture seriem breuem nimis [et] obscuram elucidans**

Petrus <Comestor>

Argentine, 1503

VD16 P 1829

Opiniones de hora resurrectio[n]is. ca. clxxxv

urn:nbn:de:hbz:466:1-30892

Historia

nobis lapide ab ostio monumenti. Et respi-
cientes viderunt revolutum lapide: et angelus se-
dente super eum. Jam enim terremotus facies erat
deo resurgentem: et clauso sepulcro egressus
erat Iesus. Cuidam autem monacho sancti laure-
ti rhome extra muros anno ab incarnatione domini
DCCXIIII mirantem de cingulo suo quod cinxerat
erat insoluto et pecto ante eum. votum in aere facta est.
Sic potuit clauso prodire Christus sepulcro. An-
gelus autem post tulit la-
pidem: ut egressum iam fa-
ctum indicaret. Prece-
tione angelorum videtur
more autem eius exterriti
contrarietas inter eu-
st custodes: unde iace-
bant velut mortui.
enim dicit quod mulieres
innenerunt unum seden-
tem ad ostium monumenti super lapide revolu-
tum: neque commemorat plures. Marcus dicit quod
innenerunt in dextris loculi sedentes. Lucas
dicit quod innenerunt duos stantes. Joannes quo-
tanquam ultimus quod correctior dicit: quod duos inue-
nerunt sed certos: unum ad caput: et aliud ad pe-
des. Quicquid atque diversa sunt hec: non tamen aduersa.
Credimus tamen quod tres apparuerunt angelorum: unus
primo sedens super lapide quem translatus se ad de-
xteram loculi: in quo erant illi duo, primo stan-
tes, postea sedentes.

Opiniones de hora resurrectionis
Capitulum CLXXXV.

Ehora quidem re-
surrectionis queri solet: de qua va-
rie loquuntur auctores. Hiero, in
libro scii, viij stionum: Vespere sabbati, ait mat-
theus. Marcus vero: Et valde mane una sab-
batorum veniunt ad monumentum orto iam sole.
Huius questionis duplex est solutio. Aut enim
non recipimus marcum: omnibus grecie libris
pene hoc capitulum in fine habentibus. Aut
uterque verum dicitur. Mattheus quando dominus
surrexit, id est Vespere sabbati. Marcus quoniam
videt eum maria magdalena, et mane. Ambrosius in fine expositis Luce: Non vespere
sciente die: sed noctis vespere dominus surrexit.
Denique grecus sermo per veritatem habet sero. Sic
ergo dominus non in vespertino tempore dicitur: sed sero. Id
est profunda nocte surrexit. Unde et ad monu-
mentum mulieres potuerunt accedere custodi-
bus qui scilicet ibi. Et principes sacerdotum dis-
serunt: quod discipuli eis in nocte venerunt. Ut at
scias nocte vel mane factum: mulierum alie sciunt

alie nesciunt. Sciunt quod noctiby obseruantur:
sciunt quod recesserunt. Una maria magdalena
et iohannes nesciunt: alie
ter maria magdalena.

Communis opinio est
una tantum fuisse mar-
gadalena: potius de
et postea nescire non
potuit: denique altera
eum cognoscere. Illa ad-
mittitur tenere pedes
domini: hec prohibetur. Illa angelum videre
meruit. Hec primo cum venit: neminem videt
Illa discipulis domini in resar exisse nicias-
vit: hec raptum esse putauit. Illa gaudet: hec
plorat. Illa Christo occurrit: hec mortuus quiescit.
Augustinus ut supra diximus: ut cum diluc-
culo surrexisse: cui consentit auctoritas illa: quod
dicit dominus. xl. horas fuisse mortuum: et totidem
diebus post mortuum in terra ante ascensionem
quod horas. iij. vespertinis parascenes. i. xxvij.
duas noctium: et unius diei. Ecclesia quoque
assentire videtur: que matutinas laudes pro
Christi resurrectione celebrat. Pro predicta voluntate
ambrosius facit: quamlibet in typo resur-
rectionis domini media
nocte surgens: tulit
portas gaze. Sic ergo
anima Christi rediit
ab inferis: et redditur
est corpori facta in
passibili. Utrum autem
aia Christi tunc facta
est impossibilis cum egressa est a corpore: antequam
demum cum redditur est corpori: ne sine corpore glorificaretur: non memini me legisse. De sanctis
quos eduxit de inferno: si queris ubi fuerint
post resurrectionem: deus novit. Vel sic uide
de domino fuerunt in extremis prout maris ad eum
super amplissimos fines orbis. De diversitate
aduentus mulierum ad monumentum: quod videt in
evangelistis esse: unde et porphyrus iridescens
et de apparitionibus: et de numero angelorum. Glos-
sa Augustini: super mattheum plene diffinitur. Hoc
dixisse sufficiat: quod decem apparitiones Christi
resurrectione legantur in evangeliis. Quinque
ipsa die resurrectionis: et quinq[ue] postea. In apostolo
legitur quod vii eius est Iacobus: et quinq[ue] fratres
mulierum: sed nec ipsi nec modus determinatur. Qui
dicitur quod mortuo domino: Iacobus vnde se non
comestur donec Christus resurgeret: et ideo dicitur:
quod eadem die resurrectionis apparuit illi.

Forte pro prima sua
hiero facit quod plura
diderunt ea nocte non
dimitti populum ab
ecclia vise ad fun-
dam noctem.

Evangelica

Fuerunt et dicerent ioseph eadem yespa quod sepe
luit dominum a iudeis in carcere: et nicodecum
latuisse: et deum factum discipuli: et ideo ante
alios statim apparuit ioseph in carcere ad consolandum.

Quoniam locutus sunt mulieribus.
Capitulum. CLXXXVI.

Factum est cu[m]

e mente posternate essent mulieres
de his quod viserant. Ecce duorum virium.
angeli in corporibus humanis steterunt secundum illos.
Et siq[ue] declinarentur vultu[m] in terram: dispergunt
angeli ad illas. Quid q[ua]ritis viventem cum
mortuis. I[n] sepulcro: quod loco est mortuorum.
Non est hic: surrexit sicut dicit vobis cui esset
in galilea. Note quod sancte mulieres non coru-
erint: sed inclinaverint vultu[m]. Et ideo mos ec-
clesasticus est: ut exemplo earum et in memoria
dicitur resurrectio: et in spem vite nostra oibus
discipulis diebus a pascha usque ad pentecosten non
sicutimus genua orantes. Et addiderunt. Ide
dicite discipulis eius et petro: quia surrexit
et ceperit vos in galileam. Et recordate
verbos domini. Ibant.

Decursu Joannis et Petri,
Ca. CLXXXVII.

Occurrunt autem

c maria magdalene et venit ad petru[m] et loquens: et ait Tulerit dominus meum
demonum: et nescio ubi posuerit eum. Hoc
agebat in eavis amoris: vel posternatio mem-
oris: non inveniens non crederet nisi sublatu[m].
Cucurrerunt ergo illi duo ad monumentum: et non
inuenient corpus: cumque vidissent sudarium capitis et
lincamina posita seorsum: et crediderunt ve-
rum esse quod mulier dixerat: et redierunt ad se-
carios: id est ad hospitium sua.

Quid d[omi]n[u]s apparuit magdalene.
Capitulum. CLXXXVIII.

Spiritu autem magda-

m lene quae cum eis redierat ad monu-
mentum remansit foris plorans. Et siq[ue]
introspectisset: vidit profatos angelos sedentes
tuta loculū corporis: unum ad pedes: et unum
ad caput. Qui dicunt illi. Mulier quid plor-
as. Que ait. Quia tulerunt dominum meum: et ne
scio ubi posuerit eum. Et quiescens vidit Iesum sta-
tem: et nesciebat quia Iesus est. Dicit ei Iesus,

Mulier quid ploras. Quae queris. Illa ex-
stumās hortulanū eā ait. Domine si tu sustulisti
eum: dicens mihi ubi posuisti eum: vt ego eum
tollam. Dicit ei Iesus. Maria. Et statim co-
gnovit eum: et ait. Rabboni: quod est idē quod rab-
bi: et perdidens voluit tangere pedes eius: vt p[ro]sue-
nerat. Et ait Iesus. Noli me tangere. Nō d[omi]n[u]s
enī ascēdi ad patrem meū: suppone in corde tuo.
quod. Quem tu mortuum queris: vivente tange
re non mereris. Quae scis putas cadaver sub
latu[m] non filiu[m] equalē p[ro]p[ter]a: sed vade et dic fratri
bus meis. Ascendo ad patrem meū et patrem
vestrum: deum meū et deum vestrum. H[ab]et in primo
est ut me videat ascendenter.

De mādato custodū. Ca. CLXXXIX.

Im autem hec

c fieret: custodes redierunt: et minic
antes principib[us] sacerdotib[us] que fa-
cta fuerat. At illi pecunia copiosa corrupti:
dixerunt Robis dormientib[us] furati sunt disci-
puli corpus Iesu. Et mansit hoc opibus apud
iudeos usque in hodiernum diem.

Quod d[omi]n[u]s apparuit mulieribus in via.

Capitulum. CXC.

Emittant autem maria

v magdalena iam credens: et inuentis
alijs quod cum illa p[ro]p[ter]a fuerant: ibat sis
mul ad discipulos: iam certe de resurrectione
Et ecce occurrit eis Iesus dicens. Alete. Ille
autem accesserunt et tenuerunt pedes eius: adorantes
Dixit eis Iesus. Ite nūciate fratribus meis: vt
eant in galileam: ibi me videbunt. Hac visione
sui in galilea p[ro]p[ter]a d[omi]n[u]s memorat: quia i[n] ca-
reditus oes discipulos affuisse. Exprobando
quibusdam duriciam cordis eorum: eos plenioriter cer-
tificasse. Abierunt autem mulieres: et nūciauerunt
oia: et lugentibus: et his quod cum eis erat: et visa sunt
an[ti] eos sicut delirantem proba hec. Petrus autem
surges cucurrit ad monumentum ut lucas dicit.
Et tunc verissime est quod d[omi]n[u]s apparuerit ei in via: et
si non legatur in euāgelio. De quod dicitur. Apparuit et pe-
tro. Quinque prima die resurrectiois apparuit

De duobus euntibus in emaus. Ca. CXCI.

Idem die Iesus

c est duobus discipulis euntibus in
emaus: quod vnu[d] dicebat cleophas
tacito nomine alterius. Putatur se lucas innuisse
more scriptorum sacre scripture. S[an]ctus Ambro-

B 3